

नागपूर महानगरपालिका
विहित मुदतीत जात वैधता प्रमाणपत्र सादर
न केल्याने नगरसेवक पद पूर्वलक्षी प्रभावाने
रद्द करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन आदेश क्रमांक-नामपा-२०१७/प्र.क्र.८०/नवि-२६
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : १६ जून, २०२१

- वाचा :-**
- १) आयुक्त, नागपूर महानगरपालिका यांचे पत्र क्र.८५/जा/वि.का.अ. दिनांक ०४/०९/२०१७
 - २) शासन परिपत्रक क्र.एमसीओ-२०१६/प्र.क्र.४६/नवि-१४, दिनांक २८/०३/२०१६
 - ३) अवर सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र, यांचे पत्र क्र.रानिआ/मनपा-२०१५/प्र.क्र.०१/का.५ दिनांक १६/१२/२०१६
 - ४) सह सचिव, नगर विकास विभाग, यांचे शासन पत्र क्र.एमसीओ-२०१६/प्र.क्र.३१३/नवि-१४ दिनांक १०/०१/२०१७
 - ५) शासन परिपत्रक क्र.एमसीओ-२०१६/प्र.क्र.३१३/नवि-१४, दिनांक १०/०१/२०१७
 - ६) आयुक्त, नागपूर महानगरपालिका यांचे पत्र क्र.०२/जा/विकास, दिनांक ०४/०४/२०१८
 - ७) मा.सर्वोच्च न्यायालयाचे दिनांक २३/०८/२०१८ चे आदेश
 - ८) रिट याचिका क्र.१७२०/२०१८ मधील मा.उच्च न्यायालयाचे दिनांक ०७/०८/२०१८ चे आदेश.
 - ९) सन २०१८ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र.२० दिनांक २७/०९/२०१८
 - १०) अतिरिक्त आयुक्त, नागपूर महानगरपालिका यांचे पत्र क्र.१२३/जा/वि.का.अ.दिनांक ०४/१०/२०१८

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील कलम ५ (ब) मधील सुधारणेनुसार अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती किंवा यथास्थिती नागरिकांच्या मागासवर्ग यांच्याकरिता राखीव असलेल्या जागेवरून नामनिर्देशन पत्रासोबत हमीपत्र सादर करून व ६ महिन्यांच्या आत जात पडताळणी समितीकडून जात वैधता प्रमाणपत्र सादर करणे बाबत शपथपत्र सादर केले असल्यास अशा निवडून आलेल्या पालिका सदस्यांनी निवडून आल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या कालावधीत जात वैधता प्रमाणपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे. यास अनुलक्षून आयुक्त, नागपूर महानगरपालिका यांनी कांही नगरसेवकांचे नगरसेवक पद रद्द करण्याबाबत उपरोक्त संदर्भाधीन क्र.०१ मधील दिनांक ०४/०९/२०१७ च्या पत्रान्वये प्रस्ताव शासनाकडे सादर केलेला होता.

सदर प्रस्तावानुसार नागपूर महानगरपालिकेच्या सार्वत्रिक निवडणुकीचा निकाल दिनांक २३/०२/२०१७ रोजी घोषित झाल्याच्या दिनांकापासून दिनांक २३/०८/२०१७ पर्यंत म्हणजेच सहा महिन्यांच्या आत जात पडताळणी समितीकडून निर्गमित केलेले वैधता प्रमाणपत्र सादर करण्याची मुदत महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमानुसार निश्चित करण्यात आलेली होती.

याच विषयाच्या संदर्भात मा.सर्वोच्च न्यायालयात दाखल स्पेशल लिव्ह पिटीशन मध्ये “स्थगिती” चे आदेश कायम असल्याने संदर्भाधीन क्र.०१ येथील प्रस्तावावर निर्णय घेतला आलेला नव्हता. मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक २३/०८/२०१८ रोजीच्या आदेशान्वये मा.उच्च न्यायालयाचे दिनांक १९/१२/२०१६ चे आदेश कायम केलेले आहेत व याचिका फेटाळण्यात आलेली आहे.

तद्नंतर अशा प्रकरणात मा.मंत्रीमंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार राज्य शासनाने दिनांक २७/०९/२०१८ रोजी महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील कलम ५-ब मध्ये सुधारणा करण्याच्या अनुषंगाने, प्रथम “सन २०१८ चा अध्यादेश क्रमांक-२०” आणि त्यानंतर “सन २०१८ चा महाराष्ट्र अधिनियम

क्रमांक ६५ नुसार सुधारणा केलेली असून, या सुधारणेनुसार, निवडून आलेल्या उमेदवारांना जातवैधता प्रमाणपत्र सादर करण्याच्या मुदतीमध्ये ०६ महिन्याऐवजी १२ महिन्यांची मुदत वाढविलेली असून, वैध जात प्रमाणपत्र सादर करण्याची मुदत अध्यादेशाच्या दिनांकापासून पुढे १५ दिवस निश्चित करण्यात आलेली आहे. त्यानुसार अशा व्यक्तीने जर या अध्यादेशाच्या प्रारंभाच्या दिनांकापासून १५ दिवसाच्या मुदतीत असे प्रमाणपत्र सादर केले, तर ती व्यक्ती अनर्ह ठरणार नाही.

सदर अध्यादेशानुसार तपासणी करून, आवश्यकता असल्यास आवश्यक तो प्रस्ताव सादर करण्याबाबत आयुक्त, नागपूर महानगरपालिका यांना दिनांक ०१/१०/२०१८ चे पत्रानुसार कळविण्यात आल्यानुसार, अतिरिक्त आयुक्त, नागपूर महानगरपालिका यांनी उपरोक्त संदर्भाधीन क्र.१० अन्वये अहवाल सादर केलेला होता. त्यानुसार, श्रीमती.दुर्गा चंद्रभूषण हत्तीठेले (प्रभाग क्रमांक-५-अ, अनु.जाती) यांनी आजखेर, “जात वैधता समितीसमोर प्रस्ताव सादर केल्याची पोचपावती नामनिर्देशन पत्रासोबत सादर केलेली नाही आणि जात वैधता प्रमाणपत्र अद्याप अप्राप्त” असल्याचे कळविले आहे. तसेच त्यांच्या नगरसेवक पदावरील निवडीच्या विरोधात मा.उच्च न्यायालय, मुंबई, नागपूर खंडपीठ येथे दाखल रिट याचिका क्र.१७२०/२०१८ मध्ये मा.उच्च न्यायालयाने दिनांक २३/०३/२०१८ च्या अंतरीम आदेशाद्वारे “श्रीमती.दुर्गा हत्तीठेले यांना पुढील आदेशापर्यंत नगरसेविका म्हणून कार्य करण्यास मनाई केली.” तसेच या याचिकेमध्ये दिनांक ०७/०८/२०१८ च्या आदेशान्वये, “We, therefore continue that interim order for a period of four more and direct the State Government (Respondent No.१) to pass suitable orders on the papers forwarded by respondent No.२, within three months.” Writ Petition is thus partly allowed and disposed of. असा निकाल दिल्याची बाबही अहवालाद्वारे निदर्शनास आणून दिलेली आहे.

उपरोक्त वस्तुस्थितीच्या पार्श्वभूमीवर श्रीमती.दुर्गा चंद्रभूषण हत्तीठेले या सदस्यांबाबत महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील कलम ५-ब नुसार शासन आदेश पारित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. तदनुषंगाने खालीलप्रमाणे आदेश पारित करण्यात येत आहेत.

शासन निर्णय :-

नागपूर शहर महानगरपालिका सार्वत्रिक निवडणूक सन २०१७ मध्ये मागासवर्गीयांसाठी आरक्षित असलेल्या { प्रभाग क्र.५-अ (अनु.जाती) } प्रभागामधून निवडून आलेल्या श्रीमती.दुर्गा चंद्रभूषण हत्तीठेले यांनी विहित मुदतीत जात वैधता प्रमाणपत्र सादर केले नसल्याने त्यांची नागपूर महानगरपालिकेच्या नगरसेवक पदी झालेली निवड भूतलक्षी प्रभावाने रद्दबातल ठरविण्यात येत असून त्या पालिका सदस्य म्हणून राहण्यास निरर्ह ठरत आहेत.

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२१०६१६१५१२०४४७२५ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षंकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सतीश मोघे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.राज्यपाल महोदय यांचे सचिव
- २) मा.मुख्यमंत्री महोदय यांचे प्रधान सचिव

- ३) प्रधान सचिव, विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.राज्य निवडणूक आयोग यांचे कार्यालय
- ५) मा.मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक
- ६) विभागीय आयुक्त, नागपूर विभाग, नागपूर
- ७) आयुक्त, नागपूर महानगरपालिका, नागपूर
- ८) जिल्हाधिकारी नागपूर, नागपूर
- ९) प्रधान सचिव (नवि-२) यांचे वि.का.अ., नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०) निवड नस्ती, नवि-२६